23 THINGS ABOUT FOI YORUBA

IDI MẸTALELOGUN FUN AFOWIFUN TI OMINIRA ODUN2011

IGBIMỌ ỌBA:- Yoo le mọ ọna lati se akọsilẹ ati ibojuto wọn bi ose yẹ.

AWỌN ASOFIN:- Yoo le ni ododo ọrọ ti o wulo lati se ofin ti o dara ati lati ran wọn lọwọ lati se ojuse wọn bi o se yẹ.

OSISẸ ADANII:- Yoo le ni ẹmi ifarada wọn yoo si le se isẹ wọn gẹgẹ bi o se yẹ pẹlu oye ti wọn ti ni lati ọdọ ajọ naa.

ASADEHUN ISẸ:- Ti a ba gbe isẹ fun yoo le sọ boya iru isẹ bẹẹ tẹ le ilana ti o bojumu ni awujọ.

AGBẸ:- Yoo le sọ ọrọ lori bi ijọba se ran wọn lọwọ to lori okoowo wọn ti oko, ki wọn si mọ idi ti gbogbo nnkan bẹẹ yoo fi sẹlẹ ati ẹni ti yoo jẹ ere ibẹ.

OLUTỌJU AWỌN IWE INAWO:- Yoo le se awari ohun ti owo ti o wa ninu iwe inawo wa fun gan-an ati iye ti wọn ba na pẹlu.

AWỌN ONIWE ỊROYIN ATI ONTẸWE:- Yoo ni aridaju pe iroyin awọn bojumu, wọn yoo yọ asa ahesọ oro ati rikisi ọtẹ kuro ninu isẹ wọn, yoo si se iyanju ati maa sọ ọrọ ti o jẹ otitọ.

OLUTỌJU ẸBUN FUN ISẸ:- Yoo le se iwadii ọna ti a n gba a na owo nipa ẹbun fun awọn ile ẹkọ giga.

AWỌN IYALỌJA:- Yoo le se amojuto bi ijọba ibilẹ tabi awọn alasẹ ọja se n na owo ori ati awọn owomiiran ti wọn n san lati pese ilera, aabo, ati awọn nnkan miiran ninu ọja.

ASETO ITỌJU ILU:- Yoo ni anfaani si ọrọ ti o se e fi ẹni tẹ ninu eyi ti wọn yoo fi le se igbelewyn aseyọri ijọba ati lati se atunse ti o ba yẹ si wọn.

AKẸKỌỌ ATI OLUWADII:- Yoo le ni anfaani ati se iwadii ti o se deede ati eyi ti o ba ofin mu pẹlu.

AWỌN AKOSẸMỌSẸ OSISẸ:- Yoo le ri ere isẹ ninu isakoso akọsilẹ wọn nitori ajọ isofin ofowifun ti ominira yoo se akopọ owo ti ijọba na gba titun fun awọn

alafọrọlọ ti wọn nii se pẹlu awọn alakooso ọrọ, aseto itọju ilu, awọn ayẹwe owo wo ati awọn onisiro owo pẹlu awọn agbofinro lati da oruko diẹ ninu wọn.

AWỌN ỌMO NAIJIRIA:- Yoo le se eto idibo fun ẹni ti o ni imọ, eyi yoo le fun wọn lokun lati kopa ninu ilọsiwaju ilu.

ỌNA IGBOGUN TI IBAJẸ:- Yoo ri atilẹyin ajo ominira fun ọrọ sisọ ati awọn asoju ti o n gbogun ti iwa ibajẹ yoo ri iranlọwọ ti o muna doko lati gbogun ti ibajẹ.

GBOGBO ENIYAN:- Yoo ni ougbẹkẹle ti o yẹ ati idaniloju lori boya ijọba n sisẹ fun awọn eniyan ati pe bi ki i ba se bẹ ta ni o wa nidi ọrọ.

ISOFIN AFOWIFUN TI OMINIRA OHUN TIO TỌ LATI MỌ: AYE RẸ DIRỌ MỌ!

Isofin Afowifun ti ominira Odun 2011 ni ipa lara enikọọkan, gbogbo nnkan ati gbogbo igbe aye ojoojumọ. Ominira fun ọrọ ipile fun ise ijọba ita gbangba ni Naijiria. O wulo fun ilera agbegbe wa yoo si ni ipa ti o muna doko ninu igbe aye awọn eniyan ti o n gbe ni Niajiria. Eyi yoo mu ki a le kopa ninu eto isejọba gbangba lasa n ta nibi ti awọn ọba ti gbogbogboo ati adani yoo ti kopa ti wen yoo si ri arfaani ninu igbe aye idẹra ti ko ni abawọn lati ọdọ ijọba.

BAWO NI OMINIRA FUN ỌRỌ SISỌ YOO SE MU KI AYE RỌRUN FUN NI?

ẸNIKỌỌKAN- Yoo le se amulo ọrọ tabi akọsilẹ lati ọdọ awọn ajọ isọna ijobo labi aajo. Isona aladani ti wọn n na owo gbogbogboo, ti wọn n se isẹ ilu tabi ti wọn n pese isẹ gbogbogboo.

ENIKỌỌKAN:- ni o letọ lati beere ibeere fun atọwifun laarin ọjọ meje.

ẸNIKỌỌKAN:- Yoo gbadun lati sọrọ ni ita gbangba lori awọn ọrọ bii ilera ati isẹ idagbasoke, awari nnkan gbogbogboo ati iwe inawo adani, ajọse-pọ isẹ apilẹse gbogbogboo ati bẹẹ bẹẹ lọ.

ẸNIKOOKAN:-Yoo le mojuto isẹ ti awọn ijọba n se ati iyorisi wọn ninu gbogbo ọna eyi ti o nii se pẹlu eto awujọ, isẹ ati eto, ohun elo, ibẹju ọmọde ati awọn ise eto ilera miran, ẹkọ ti o ye kooro ati eto ipa aini run.

ẸNIKỌỌKAN:- Yoo le kọ bi wọn se n na owo ti a pese fun atunse, ipese fun tabi owo fun nnkan gbogbogboo bii ile iwosan, ọna ti oye kooro, ina, mọna-mọna, omi

ti o mọ gaara ati bẹẹ-bẹẹ lọ ni agbegbe kọọkan ati lati ri I daju pe awyn eniyan ti o yẹ ni amu lati se alaye ibi ti o ba ti ku diẹ kaato.

AGBEGBE:- Le fi ọwọ sọya fun idaabobo ni ijọba agbegbe wọn nipasẹ ọrọ ti o ye eyi ni lati mu ki wọn jẹ alagbawi fun awọn eto ti o ba pa wọn lara ni adugbo wọn.

ADUGBO ATI ARA ILU:- Yoo ni ọna si ọrọ ti wyn yoo le lo lati mọ boya wọn n gba iyi fun owo fun awọn isẹ gbogbogboo ati ifowopamọ.

IJỌBA ATI GBOGBOGBOO yoo le se amojuto awọn ififun wyn ati bi ohun elo gbogbogboo se se awọn to lati rii daju pe ipin dọgba de ba ohun gbogbo jakejado orilẹ ede.

AWỌN NNKAN TI O GBỌDỌ MỌ NIPA ISOFIN AFOWIFUN TI OMNIRAN ODUN 2011

Isẹ Pataki ipilẹsẹ nnkan ti isofin Afowifun odun 2011.

Ise ofin naa seto ẹtọ fun gbogbo ara ilu lati sọrọ tabi se akọsilẹ ti o se e gbọ ni ita gbangba labi ajọ idasilẹ adani laiwo ibi ti iru ọrọ bẹẹ ti wa.

Awọn ajọ-isọna ilu ati ajọ-isọna alodanieyi ti o le se idasilẹ, kojọpọ ati toju akọsilẹ tabi ọrọ nipa bi a se da wọn silẹ, ọna, isẹ abi bẹẹ bẹẹ lọ ni ọna ti wyn n gba seto si iru ọrọ bẹẹ nipa bibeere fun.

A ko gbọdọ fun awọn olu-wasẹ ni idi ti yoo fi beere fun ọrọ tabi akọsile. Awọn àajọ-isọna ilu ni ati rọ lati se afihan nipasẹ lilo awọn orisii ọna ipolongọ o keere tan ọrọ tabi akosilẹ ogoji ti wọn ti se. Aise afihan awọn ọrọ tabi akọsile naa ni abẹ ise ofin naa ni ile ẹjọ eyi ti a o ka kun ai-fayegba ni ọna ti ko tọ, eyi ti yoo pe fun sisan owo itanran eyi ti ojẹ ẹgbẹrun lọna ọgọrun un marun-un naira. Isofun naa wa fun gbogbo ilasilẹ abogbogboo ni gbogbo ẹka ijọba ati ti àajo isọna aladani ti wọn n lo owo gbogbogboo tabi pese isẹ gbogbogboo pẹlu.

Ibeere fun ofowifun tabi akọsilẹ naa maa se isẹ le lori ni waran-sesa. Ise ofin naa se ipese run awọn ti ko kawe ati awọn alaabọ ara awọn idasile gbogbogboo ati awọn aajo-isọna aladani pẹlu.

Aifaye gba ni lati sọrọ, iba nnkanjẹ irọ pipa tabi aisọ otitọ tabi igbero lati se okan ninu awọn wọnyi yoo sai owo itairan ni abe, isẹ ofin naa.

Nigba ti aikaye gba ni lati sọrọ ni ọna ẹtọ yoo san owo itanran tii se ẹgbẹrun lọna ọgọrun marun-un naira, awọn yooku ni wọn pe fu ẹwọn o keere ju ọdun kan lai si ọna abayo miiran, ati pe ijiya naa ko ni gbedeke.

O mu un ni dandan fun awọn ajọ-isọna ilu, gbogbogbgboo lati fi kun agbara awọn osisẹ wọn lati ri idi isofin naa mulẹ..

O pese ito lẹsẹẹsẹ idi mẹjọ, lori ọrọ ti ko nilo ki gbogbogbgboo ni anfaani ati mọ.

Idasi naa da lori apa meta idanwo ti o jẹmọ asilo ifikun nnkan ti gbogbogbgboo n fẹ.

Akọkun awọn apa mẹtẹẹta idanwo naa ni iwọnyi.

(a) ọrọ ti a ba dasi gbọdọ nii se pẹlu awọn mẹjọ ti a mẹnuba ninu ise ofin naa.
(b) Ibi ti afihan iru ọrọ tabi akọsilẹ bẹẹ ba fa gbọdọ han gedegbe ninu idasi.
(c) A gbọdọ pese idalare lati fi han pe ibi ti afihan ọrọ tabi akọsilẹ fa idasi naa han gedegbe pe oju ifẹ inu gbogbogbgboo lọ lati rii pe iru ọrọ bẹẹ tabi akọsilẹ bẹẹ wa ni arọwọto wọn.
(d) Isofin naa se ipese fun isi-leti lati sọ otitọ awọn onidajọ fun gbogbo aawọ ti o ba jẹ mọ ẹtọ ati ni imọ.
(e) Isofin naa se ipese fun awọ ofin miiran ti wọn maa n ni aawọ pẹlu ipese wọn.
(f) O da aabo bo olufọn fere re.
(g) O mu ki iroyin ọlọdọọdun pọn dan-dan fun gbogbo awọn ti ọrọr yii kan Iru awọn iroyin bẹẹ ni wọn gbọdọ da pada fun asoju agba labe ofin eyi ti yoo se atagba rẹ si ọdọ awọn igbimọ ọba ati gbogbogbgboo.

i. Ajo naa fi agbara fun asoju agba labẹ ofin lati se amojuto isọdi-mimulo isofin yii naa.
j. O si tun gbọdọ se iroyin si ọdo asoju agba labẹ ofin nipa igbiyanju rẹ.
k. O kan-an nipa fun awọn ọmọ gbimọ ti asofin agba lati da awọn igbimọ ọba ti o ba nilo silẹ ti wyn yoo se isẹ ibojuto agbara ninu awọn, olofin lati se amojuto ọna isọdi mimulo ise ofin naa, lati mu ki awọn eniyan ti o kan fi ara mọ ipese isẹ ofin naa.

Anfaani ti o wa ninu isọdimimulo isofin Afowifun ti ominira fun ọrọ sisọ.

- Awọn ara ilu ni aridaju ipa, bẹẹ si ni wọn jẹ ara kan ninu isejọba ati eto gbogbo.
- O fi aaye gba ijọba alagbada
- O se agbegạ imogara ati isesiro ti o muna-doko ni ile ijọba
- O se aridaju ilo ohun alumọọni ni ọna ti o bojumu fun igbe aye itẹlọrun fun gbogbo eniyan.
- O se ayọkuro igbẹkẹle gbogbogbоо o si fi aaye silẹ fun igbagbọ ibanisọrọ ni ọna ilosiwaju ati isẹ etọ ninu awọn agbekalẹ gbogbogbоо ati adani ti o wa ni ibamu pẹlu wọn.
- Da wọn-ni-wọnpe duro ati igbiro iroyin.
- O se ayokuro ifura, o si fi idẹra fun isẹ itọju ilu.
- Se amujade ayika ti o se e gbe fun iranlọwọ idagbasoke.
- O se amojuto, didi mimọ orilẹ ede ni agbaye o si se okunfa ifiowo-pamọ ilẹ okeere pẹlu.

i. O ran gbogbo ilu ati aja-isona aladani ti ọrọ kan lọwọ lati le ni iranti nipa sise akopamọ awọn iroyi gbogbo nnkan ti wọn n se.
ii. O se iranlọwọ lati le ni awọn agbekalẹ gbogbogbоо, bẹẹ si ni o n pese iwe itọkasi fun awọn asewadi ati akẹkọọ.
iii. O n pese aabo ti o nipọn fun awọn afọn-fere rẹ.
iv. O fi agbara fu gbogbo awọn osisẹ ijọba gbogbogbоо lati le se imọgara abi isiro ti o una doko.
v. O ba aini awọn alaabọ ara ati awọn ati ko kawe pade nipasẹ ọrọ sisọ.
vi. O se itilẹyin fun ifẹsẹmulẹ awọn asofin miiran ti o le mu ki isejọba ti o dara wa. A pẹẹrẹ Ajọ ti o nri si iwa ibajẹ, Ajọ ti o ni ri si aroye ati ifisun awọn eniya gbogbogbоо, Ajọ ti o n se awari ise ofin ati bẹẹ lọ.